

(BİR ŞEYE) KUL OLMAK

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(bir şeye) kul olmak *Deyim* aşırı derecede bağlanmak, boyun eğmek.

ATASÖZLERİ VE DEYİMLER SÖZLÜĞÜ

(ع ب د) 275

kulluk etmek: kul olmak. GÜNCEL TÜRKÇE SÖZLÜK

“تَعْبُدُونَ” (Allah’tan başka) sözünün bulunduğu ayetlerde “ع ب د” kök harflerinden türemiş (fiil+zamir) kelimesine “ibadet etmek, tapmak, kulluk etmek” gibi karşılıklar verilmiş. ‘Bu fiilin ve aynı kökten, başka kelimelerin’ daha kapsamlı anlamı olan ‘kul olmak’ deyimini ile karşılanması yerinde bir çeviri olacaktır.

Kur’an’da “(bir şeye) kul olmak” deyiminin geçtiği çok sayıda ayet var. Bunlardan bir kısmı aşağıya çıkarılmıştır:

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْكُمْ وَأَنْتُمْ مُّعْرِضُونَ

Hani İsrailoğullarından, 'Allah'tan başkasına **kul olmayın**, anne-babanın, yakınların, yetimlerin ve miskinlerin **hatırını hoş edin**, insanlarla **hoşbeş edin**, namazı dosdoğru kılın ve zekâtı verin' diye **söz almıştık**. Sonra siz, pek azınız hariç, **ters yüzü geri dönüp** gidiyorsunuz. **2/BAKARA-83**

أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتَ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِن بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ وَالِاهُ آبَائِكَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِلَهُهُمَا وَإِذْ يَأْتِيهِ الْمَوْتُ قَالَ لِمَنْ تُبَدِّلُونَهُ إِذْ جَاءَ قَالَ لَنْ نَبَدِّلَهُ اللَّهُ تَبِعُوا نَصْرَتَهُ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّبِعُونَ

Süleymaniye Vakfı Meali

Yakup’un ölmek üzere iken ne yaptığını biliyor musunuz? Oğullarına, “Benden sonra neye **kul olacaksınız?**” diye sordu. Onlar, “Senin İlah’ına; ataların İbrahim, İsmail ve İshak’ın İlah’ına, o bir tek İlah’a **kul olacağız**. Biz, zaten, ona teslim olmuş kimseleriz!” dediler. **2/BAKARA-133**

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ

Ey iman edenler! Size verdiğimiz rızıkların temiz olanlarından yiyin, eğer siz sadece Allah'a **kul olacaksınız** ona şükredin. **2/BAKARA-172**

لَنْ يَسْتَنْكِفَ الْمَسِيحُ أَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلَّهِ وَلَا الْمَلَائِكَةُ الْمُعَرَّبُونَ وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرُهُمْ إِلَيْهِ جَمِيعًا

Ne Mesih, Allah'a **kul olmaktan** çekinir, ne de Allah'a yaklaştırılmış melekler. Kim Allah'a **kul olmaktan** çekinir ve **büyüklik taslarsa** bilsin ki Allah onların hepsini kendi huzurunda toplayacaktır. **4/NİSA-172**

قُلْ اتَّعَبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَآ يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

“Allah’ı bırakıp size **zarar** da **ver(e)meyen fayda** da **vermeyen** şeylere mi **kul oluyorsunuz?** Oysa Allah işitendir, bilendir.” de. **5/MAİDE-76**

وَالِى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَتْكُم بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ

Medyen’e (halkına da) kardeşleri Şuayb’ı (gönderdik.) Dedi ki 'Ey kavmim, Allah'a **kul olun**, ondan başka ilahınız yoktur. Size Rabb’inizden beyyine gelmiştir. Ölçüde ve tartıda **titizlik gösterin**. İnsanların eşyasını **değer düşümüne uğratmayın** ve **islah edilmesinden** sonra yeryüzünde **fesat çıkarmayın**. Bu sizin için daha hayırlıdır, eğer inanıyorsanız.' **7/ARAF-85**

إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُدِيرُ الْأَمْرَ مَا مِنْ شَيْءٍ إِلَّا مِنْ عِنْدِهِ ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ

Kuşku yok ki Rabb'iniz, gökleri ve yeri altı günde yaratan, sonra arşa istiva eden, her şeyi **cekıp ceviren** odur. Onun izni olmadan kimse şefaati olamaz. İşte O Rabbiniz Allah'tır. O hâlde ona **kul olun**. Hâlâ **ders almaz mısınız?** **10/YUNUS-3**

مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءَ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَأَبَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

Allah'ı bırakıp da taptıklarınız, sizin ve atalarınızın taktığı birtakım isimlerden başka bir şey değildir. Allah onlar hakkında herhangi bir delil indirmemiştir. Hüküm sadece Allah'ındır. O size kendisinden başkasına **kul olmamanızı** emretmiştir. İşte dosdoğru din budur. Fakat insanların çoğu bilmez. **12/YUSUF-40**

وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ **يَفْرَحُونَ** بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ وَمِنَ الْأَحْزَابِ مَنْ يُكْفِرُ بَعْضَهُ قُلْ إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ **أَعْبُدَ** اللَّهَ وَلَا أُشْرِكَ بِهِ إِلَيْهِ أَدْعُوا وَإِلَيْهِ مَأْبِ كَافِرًا يَكْفُرُ بِاللَّهِ وَالرُّسُلِ يَتَّبِعُونَ آيَاتِ اللَّهِ وَمِثْلَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ **فَرَاهِلİK** **DUYARLAR**. Fakat (aleyhteki) gruplardan onun bir kısmını inkâr edenler vardır. De ki "Ben sadece Allah'a **kul olmak** ve ona **sirk koşmamakla** emrolundum. Ben yalnız ona **davet ederim** ve dönüşüm de onadır." **13/RA'D-36**

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ **اعْبُدُوا** اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَسَبِّحُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ

Süleymanîve Vakfı Meali

Biz her topluma (ümmete) elçi gönderdik; Allah'a **kul olsunlar** ve azgınlardan uzak dursunlar diye. Onların içinden, Allah'ın yoluna kabul ettiği kimseler de oldu, sapıklığı **hak etmiş** olanlar da. Yeryüzünü dolaşın da o yalancıların sonunun nasıl olduğunu bir görün. **16/NAHİL-36**

يَا آيَّتِ لَا **تَعْبُدِ** الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا

"Ey babacığım! Şeytana **kul olma!** Zira şeytan Rahman'a karşı isyan eden birisidir." **19/MERYEM-44**

قَالَ **أَفَتَعْبُدُونَ** مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْئًا وَلَا يَضُرُّكُمْ

'O hâlde, Allah'ı bırakıp da sizlere **fayda vermeyen** ve **zararı dokunmayan** şeye mi **kul oluyorsunuz?**' **21/ENBİYA-66**

وَعَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفْتِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا **يَعْبُدُونَنِي** لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

Allah, içinizden iman edenlere ve salih amellerde bulunanlara **söz vermiştir**: Hiç şüphesiz onlardan öncekileri nasıl **yetkili kıldıysa** onları da yeryüzünde **yetkili kılacak**, kendileri için **razı olduğu** dinlerini sağlamlaştıracak ve onları korkularından kurtaracaktır. Onlar, yalnızca bana **kul olurlar** ve bana hiç bir şeyi **sirk koşmazlar**. Kim bundan sonra **inkârdan gelirse** işte onlar fasıktır. **24/NUR-55**

إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا وَتَخْلُقُونَ إِفْكًا إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوا عِنْدَ اللَّهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ وَاشْكُرُوا لَهُ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

Kur'an Yolu (Divanet İşleri)

"Siz Allah'ı bırakıp birtakım putlara tapıyor, asılsız inançlar uyduruyorsunuz. Kuşkusuz Allah'ı bırakıp da taptığınız bu şeyler size rızık vermektен âcizdirler. O zaman rızıkınızı Allah'ın katında arayın, ona **kul olun**, ona şükredin; sonunda ona döneceksiniz." **29/ANKEBUT-17**

أَلَمْ آعْهَدَ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا **تَعْبُدُوا** الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ

Osman Fırat Meali

"Ey Âdem oğulları, ben size ant vermedim mi? Şeytana **kul olmayın** o sizin apaçık düşmanınızdır. " **36/YASİN-60**

وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا **عَبَدْنَا**هُمْ مَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ

Dediler ki: "Rahman dileseydi biz onlara **kul olmazdık**." Onların bu hususta bir bilgileri yoktur. Onlar sadece **işkembeden atıyorlar**. **43/ZUHRUF-20**

فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ﴿٣٦﴾

Bu Ev'in (Kâbe) Rabb'ine **kul olsunlar.** **106/KUREYŞ-3**